

Notes himenopterològiques

Himenopters nous o poc coneguts a Catalunya

per A. VILARRUBIA

O *DYNERUS* (*Ancistrocerus*) *dusmetiolus*, Strand. (= *sociabilis*, Dusm.).—Espècie pròxima al *callosus*, del qual hom la separa fàcilment a primer cop d'ull per la forma i la coloració del primer tergít abdominal: Escassament més ample que llarg, dibuix groc en la seva part superior, menys un angle central negre que no arriba a la vora posterior... *dusmetiolus*.—Netament més ample que llarg, dibuix negre, menys una faixa groga, no molt ample a la vora posterior, la qual s'eixampla en angle recte als costats... *callosus*.

No citat encara de Catalunya. Fou trobat a la Plana de Vic per mossèn Lluís Vilarrúbia el juny del 1931. Coneixíem diversos exemplars d'aquesta espècie procedents de Rivas (Madrid) i Montarco (idem), regalats al Museu de Ciències Naturals de Barcelona pel Dr. Dusmet. Berland (1) el cita de diverses localitats franceses i d'Espanya, però el dóna com una espècie rara.

Aquest insecte nidifica a terra, en els marges verticals. Sol ésser molt constant en coloració i molt variable en grandària, àdhuc entre exemplars recollits en una mateixa localitat (Dusmet).

Ammophila fallax, Kolh. (= *hispanica*, Mosc.).—Un exemplar ♂, de Balenyà (Barcelona), juny del 1922, Vilarrúbia leg. Dusmet det.—La seva presència a Catalunya era dubtosa. Fins ara no havíem vist cap exemplar d'aquesta espècie en les col·leccions regionals que hem estudiat. Altrament, no trobem altra indicació precisa de la *fallax* que la que apareix en el magnífic treball de Kohl (2), el qual en donar la distribució geogràfica d'aquest insecte, en referir-se a Espanya, indica les províncies de Màlaga, Andalusia i Barcelona. Roth, en el seu acabat estudi *Les Ammophila de l'Espagne* (3), la dóna com a bastant comuna a Espanya i l'esmenta de Madrid i d'alguns altres llocs veïns, d'on fou descrita per Moesary amb el nom d'*A. hispanica*.

Cal remarcar que l'exemplar de Balenyà no es diferencia dels observats a la resta d'Ibèria pel que fa a les taques argentades, assenyalades per Kohl als costats del tòrax.

Ammophila laevicollis, Ed. André.—Un exemplar ♀, de Balenyà (Barcelona), 20 de juliol del 1930, Vilarrúbia leg., Dusmet det.—Insecte interessant sols del Sud de França i de la Península Ibèrica, majorment, però, en la seva part central i meridional. Els exemplars procedents de les províncies del Nord són raríssims. Roth (l. c.) sols esmenta els següents: 1 ♂, Serra del Cadí, Arias leg., col·lecció del Museu Nacional de Madrid; 1 ♀, de Veruela, agost del 1902, col·lecció Dusmet.

(1) *Hyménoptères vespiformes*, 11. Paris, 1928, pág. 29.

(2) *Die Hymenopterengruppe der Sphecinen. III Monographie der Gatt. Ammophila*. Ann. d.K.K. Hofm. Wien XXI, 1906, pp. 228-382, pl. VII, XIII.

(3) *Eos*, V, Madrid, 1929, pág. 177.